

E L Ő F I Z E T É S I A R :

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

S Z E R K E S Z T Ő S É G :

Báza utca, 1283. szám,
hova a lap szerelmi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érelő közlemények
küldendők.

„Nyilttér”-ben egy
sor közlési díja 10 kr.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

Akkor és most.

Szarvasi főgymnasiumunk történetében fo-
lyó év Szent-István napjával korszakot alkotó
forduló pont állott be. A békési ág. ev. espe-
resség e napon Nagylakon tartott közgyűlésében
egyhangúlag elhatározta, hogy haladéktalanul a
m. kormányhoz államsegélyért fog folyamodni.
Erősen hisszük, hogy a kormány, mely már
eddig is Eperjes, Selmecz, Rozsnyó, Rimaszom-
bat s több más hasonló intézetet államsegélyben
reszesít, azt a mi intézetünköt sem fogja el-
vonnai. A patronatusnak be kellett azt látnia,
hogy a jelen kor sokszerű fokozott igényeivel
szemben intézetünk nem maradhat jelenlegi ál-
lapotában, hogy akár a helyiség szűk volta,
akár a felszerelés hiányai, akár a tanerők szű-
kös díjazása mérlegeltessek, mind parancsolólag
követeli azt, hogy az intézet életerejét fejleszteni
kell. S ezen követelménnyel szemben az espe-
rességnek csak a két alternatíva között kellett
választania, vagy önerejéből kellett teremtenie
forrásokat, hogy kellő jövedelmek felett rendel-
kezzék, vagy pedig az államsegélyt kellett igény-
be vennie. Miután az elsőre ez idő szerint kép-
telen, kellett a másodikhoz folyamodnia.

Az esperességnek egyhangú határozatával
szemben, tiszteletré méltó helyről tiszteletré méltó
hangok lettek hangoztatva. Rá lett mutatva a
főiskola történetében a Bach-korszakra, midőn
az e peresség a legmesszebb terjedő áldozatokra
volt kész akkor, midőn legfeljebb kincset, a
szarvasi főtanodát veszély fenyegette. Hogy ak-
kor az esperesség ép úgy unisono tiltakozott a
kormány beleavatkozásától, s a patronatus gyö-

zedelmes harcot vívott az autonómiánkat fenye-
gető abszolút kormányynyal szemben. Tisztelettel
hajlunk meg a buzgalom előtt, mely az aggályok
felsorolásával a féltett autonómia mellett oly
határozott fellépésben hallatta szavát, de köny-
telenek vagyunk abbéli meggyőződésünknek adni
kifejezést, hogy más volt a tanoda helyzete
akkor, és más az most. Akkor egy min-
den jogokat, minden hazafias érzést és törekvést
elfojtó korlátlan önkényuralommal álltunk szem-
ben, mely kíméletlen hangon azt adta tudunkra,
hogy főgymnasiumunkat 4 tanszék mellett még
8 tanszékkel lássuk el, mert különben megfoszt-
ja az intézetet nyilvánossági jogától, a mi azt
jelentette, hogy elkobozza tőle a megélhetés
s az üdvös hatás fő életfeltételét. Ott nem volt
felállítva az alternatíva, hogy máskülönben az
állam fog hasonló intézetet állítani, a miben
ugyan, ha hajlandó is lett volna, nem lett volna
köszönet. Akkor tehát az intézet életkérdése volt
függőben. Most, úgy vagyunk meggyőződve,
egészen mások a viszonyok. Most van
magyar hazafias kormányunk, van a tan-
ügyet rendező törvényünk, van minde-
nek felett örökös alkotmányos királyunk.
Ma intézetünknek öröklött, mindig ápolat haza-
fias szelleme nem áll ellentétben a haza kor-
mányának szellemeivel. Ma egy hajóba evezünk.
Ily körülmények mellett igénybe venni az állam-
segélyt minden aggodalom nélkül merhetjük. Az
1883-iki középiskolai törvény minden ilyen
államsegély igénybe vételét oly világosan hatá-
rozza meg, hogy lényegében az autonómia egyál-
talában érintve nincs, legalább nincs érintve ott
hol az intézet szükségleteinek felénél kevesebbet
vesz igénybe s a kormányzatot teljesen önma-

gának tartja fenn. A kormány ez esetben csak
azt köti ki, hogy a segély erejéig egynehány ta-
nárt nevezhessen ki. E kinevezés azonban úgy
van szabályozva, hogy az intézet kandidál s
csak azok közül történik a kinevezés. Itt tehát
az autonómia befolyása teljesen fentartatik. A
másik feltétel mit a kormány magának a tör-
vény értelmében kiköt, hogy az állam közép-
iskolai tantervét kell elfogadni. No ez jogcsonti-
tásnak látszik, ha azonban tekintetbe vesszük,
hogy a mi tantervünk valóban csak csekély el-
térést mutat — a mi nem is lehet másképp, mert
nagy eltérés mellett bizony csak magunknak
gyűlne meg bajunk, — az állam tantervének el-
fogadása semmi veszélyt sem rejt magában. De
fő biztosíték van abban hogy az autonom testü-
letnek jogában van az állammal kötött szerző-
dést bármikor felbontania, ha azt magára nézve
tűrhetlennek találja.

Minden aggodalom nélkül elfogadhatjuk tehát
az államsegélyt, annak erejével teljesen kiépíthet-
jük, felszerelhetjük és anyagilag kedvezőbb
körülmények közé hozhatjuk intézetünket, hogy
pedig ez úgy legyen, az legforróbb óhajunk.

Alispáni jelentés.

— Julius hórl. —

III. Utak, hidak, védőtöltések.

A vármegyei utak a kedvező időjárás folytán álta-
lában jó karban voltak. A békés-m. herényi uton. vala-
mint a doboz vésztoi útra eső úgy nevezett asztalos
gáton az út-feltöltési munkálatok folyamatban vannak
Szentgyörgy folyamatban van az orosházi vasúti útnak to-
vábbi kikövezése.

A hidak az egész vármegyében szintén jó karban
vannak.

A part belebbezési munkálatok a hosszúfoki tár-

TÁR U Z A.

A Z É L E T.

(Angolból Cannig után LÁNYI GUSZTÁV)

Mi az élet? folyton pergő főveny-óra
Kelő napsugártól foszladozó felleg,
Gyorsan lezajló ár, jó s rossz álmok sora,
Erős küzdelmeknek színhelye a mellett.

Mi az a boldogság? lebegő délibáb
Ott a pusztai síkjan, látóhatár felett,
Szomjtól tikkadt vándort oda csalogatja
Ki ha közelbe ér, földet lát viz helyett.

Mi a kedves remény? buborék a vizen,
Melyet egy eső csepp nyomban semmivé tesz.
Virágszál, mely gyorsan hervadásnak indul,
Rejtett rózsatövis, mely szur, sebez, vérez.

Mi végre a halál? hosszú hosszú álom,
Vele zárul minden, ő a véghatár;
De hozzá béke is teljes, zavartalan,
Melyet a kifáradt küzdő epedve vár.

Hát mi az élet így, ha itt a boldogság
Szánte elérhetlen, ha oly sok szép remény
Sokszor nem is egyéb kínos csalódásnál
S pillanatig tartó csalfa tünemény.

Bár így van, soh'se mond; ez a földi élet
Mulandó hiúság, s nincs semmi értéke;

Nem úgy van, — e lét ut, — a mely oda vezet,
Hol örökké tart a boldogság és béke.

Fürdői levelek.

III,

Trencsén Teplicz, aug. 16, 1889.

Tek. Szerkesztő ur! Második levelemben megígér-
tem, hogy hazánk északnyugati vidéke ezen kies he-
lyéről meg kívánok egyet-mást különösen a trencsén-
megyei népről megjegyezni, mielőtt innen édes ottho-
nomba távoznám. A trencsénmegyei köznépi tudvaleg
a magyarországi többség azon része, mely a nyitrai dia-
lektusban az úgynevezett „Bernolák”-féle nyelven beszél.
A többi tótok nyelvétől ez különösen a mássalhangzók
kemény kiejtésében különbözik. Egészen véve, talán
csak a máramarosi rusznyakot s a bihari oláhságot ki-
véve, a legszegényebb, leginkább elmaradt népe hazánk-
nak. Miután észre vettem volna azt, hogy maga a tren-
csén-tepliczi köznépi a fürdőnek mivelőleg ható befolyá-
sánál fogva magasabb színvonalon áll, mint a többi nép,
kirándulást tettem egypár társammal együtt még belebb
a hegyek közé, névszerint M i s é n b e (Msené). Az
Asszonyhegy alatt egyik kissé kitágult völgymedencében a
Teplapatak mindkét partján fekvő százharz és egyezer
lakosból álló ezen község inkább tündeti fel a maga
eredetiségében az ott lakó népet. A rendezett szép ut-
czákhoz szokott szemnek először is feltűnik az épületek
szétszórtasága, a szeszélyes építési rendtelenség. Őt-hat
öllel beljebb vagy kijebb építeni a házat úgy látszik
náluk megengedett vagy legalább kifogás alá nem eső

szokás. Az épületek fala, mert kő van mindenütt ele-
gendő, legalább alapjában mindenütt szilárd, fejjebb
többnyire agyag-vályog. Polyva hiányában a fal nincs
vakolva, de — a mi ismét a vidék messzgazdagságára
vall — jól be van meszelve. A tető kevés kivétellel
mind rozsszalmból készül és élesen emelkedő, mert a
fában nem fukarkodnak. Kéményről szó sincs. Egy fa-
luszéli házba beléptünk, épen főzött a ház asszonya. Az
alacsony ajtón áthajolva egyenesen akartunk volna meg-
állani, ha a roppant füstfelleg, mely a hely felső részét
betöltö, arra nem kényszerített volna, hogy hajolt hely-
zetben folytassuk ethnographiai tanulmányunkat. Mi ez,
konyha, szoba, kamra vagy istálló? tépelődünk, midőn
egy kissé körültekintve, meggyőződünk arról, hogy a
ház ezen egy rekesze m i n d e n együttvéve. Egy ne-
gyedrészét elfoglalja az ormótlan nagy kemence, mely
állandó alvási fekhelyül szolgál, a második negyede
egy középnyagságú h o m b á r r a i a kamara sze-
repét viseli, s a negyedik ajtó megettől rész — no az az
ő l é s istálló kettős feladatának szolgál. Boldog egyszé-
rűség — mondhatná a rajongó optimista, — de mi
meggyőződve mondtuk azt, hogy nyomorult rondaság!
— Hol a házi gazda? — kérdők az asszonyt.
— A v i l á g b a n dolgozik már három hete!
volt a felelet,

Arról, hogy merre, hol dolgozik élete párja, fo-
galma sincs.

Távozóban voltunk már, midőn az asszony felénk
fordulva, egy pár krajczárt kért, hogy kenyeret vehes-
sen a ládikóban ülő vézna gyermeknek. A koldulás, egy
rútul megrögzött rossz szokása e vidék népének kivétel

helyzetük át. mindazonáltal ezen irodai helyzetünkben I. útleletárunkat kenyelme érdekében egy városi
irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési czákkunk és gazdasági géppontból rakított letessünk.
Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntő és gépgyár részvénytárs. igazg

18—15

árnak
folyg-
k szá-
sötét
léssel,
szépén

oskop-
ksége
eg
mely
mellett

lítaro-
niziro
hágitó
forint
olttak
littatik
20

ennel köz-
ényszéknek
emző Gyula
né felperes
50 frt köve-
ás folytán
ságokra, a
végzéssel
összes fe-
mennyiben
Szarvason
határidőül
l. e. 11
alt csikók,
lvények és
készpénz
alul is el

rverezendő
követelését
a meny-
közöltetett
ól ki nem
érés meg-
an beadni,
A törvé-
ábláján ki-
— Kelt
Y LÁSZLÓ,
végrehajtó.

sulat vonalán befejezésükhöz közel állanak és sokkal kisebb eredményrel és buzgalommal folytattak munkálatok a békési főszolgabíró jelentése szerint az alsó-lehár-körsői társulat részéről.

IV. V e g y e s é k

A járási tisztviselők jelentéseik szerint a községi ügykezelést a lefolyt hóban is megvizsgálták s rendben evőknek találtak, a vármegyei pénztárak pedig általam vizsgáltattak meg, s találtak rendben levőknek. A pénztár vizsgálat alkalmával tapasztalván, hogy az árvtári adások főkönyvében több oly adósnak neve van még mindig feltüntetve, kik már régebben elhaltak és kik jelzálogos ingatlanait időközben másra ruházták át a nélkül hogy e változás az adások főkönyvébe bejegyzett volna, felhívtam a vármegyei árvaszéket, hogy a címerülhető zavarok elkerülése tekintetéből a gyámpénztári tartozások körül beállított változásokat kipuhatolva azokat az adások főkönyvében vétesse jegyzékbe.

Ugyan ez alkalomból kifolyólag utasítottam továbbá a vármegyei pénztári tisztséget, hogy a jelzálogi biztosítékul szolgáló házak lejárt tűzbiztosítási bérézainak megújítása iránt azonnal intézkedjék, s a tartozásaik után esedékesült vált kamatokkal hátralékban maradt adások névjegyzékét a vármegyei főügyészének beperesítés végett adja át.

A vármegyei szervezési szabályrendelet 4§-ban meghatározott köteleességemnél fogva a vármegyei községek beutazását a múlt hóban megkezdtem, s eddig a gyulai járás községeit szemléltem meg, s ezekben vizsgáltam meg a közigazgatási ügykezelést. Az ezen községekben észlelt hiányok orvoslása tekintetében rendelti úton intézkedtem.

A phylloxera — sajnosan kell jelentenem, az egész vármegyében meghonosulni látszik. A múlt hó folyamán Békés, M. Berény, Körös-Ladány és Gyula-Vári községeknek és Gyula városának szőlőiben állapítottam meg a phylloxera jelenlétét. A phylloxerának ezen terjedéséről a földművelésügyi min. kir. minister urnak nem késtem jelentést tenni, ki a nevezett községeket a már fennálló zárlati csoportokba osztotta.

A szerbtövis a járási tisztviselők jelentései szerint az egész vármegyében kiirtatott.

Gyulan, 1889 aug. 11.

Id. JANCOSOVICS PÁL.
alispán,

A békési ág. ev. esperesség közgyűlése.

A békési ág. ev. esperesség ezidei rendes közgyűlését aug. 20-án 21-én Nagylakon tartá meg. A közgyűlést megelőzőleg gyámintézeti isteni tisztelet tartott, melyen Frint aradi lelkész szónokolt. Magát a közgyűlést Zsilinszky Mihály esongrádmegyei főispánja, a békési esperesség felügyelője nyitá meg magvas beszéddel. Megemlékezik Szent István napja jelentőségéről. A pogányság megtörésének s a keresztény vallás diadalra jutásának ünnepe ez, Szent István érdemei folytán a magyar nemzet az európai nemzetek sorába lett beiktatva. A hitvallás, mit Szent István fiának ajánlott, egy időben a protestánsok által is saját hitvallásuknak lett vallva. Mennyi változás az evangélikus egyház hitelvei iránti lelkesedésben. Vajha felébredne az a szellem a czélok valóítására. Nem tartozik

n élkül. A mint a faluba mentünk a mezőkön át, a hegy oldalból a pásztor gyermekek elibénk rohantak, elébb főtágot állottak s aztán tipikus egyformasággal rimádkodtak: „Nagyságos uram kérem, adjon nekem egy krajczárkát, hogy kenyeret vehessek!”

Tagadhatlan, hogy e vidék szántóföldje sovány és kevés, a nagy erdős határoknak alig teszi ki huszad-részt, de az is bizonyos, hogy a nép maga sokkal jobban boldogulhatna, ha értelmesebb és szorgalmasabb volna. Így a mint van, igazán nyomorultul tengeti életét. Burgonya és káposzta fő eledelük. Egyik nap eszik burgonyát és káposztát, a másik nap — változatosság kedvéért — káposztát és burgonyát.

A munkabíró nép legnagyobb vágya az alföldre menni. A mezőhegyesi állami uradalom az idén a Szent-János hegyen Körmedz felett kétezer munkást akart fogadni a nyári munkára. A vidéken ki lett hirdetve, hogy menjen, a ki munkabíró. A tisztek orvosilag szemléltek ki a kétezer embert s az arra nem valókat elutasították. Külön vonatok voltak az elszállításra berendezve. Toltak a vonatra boldog-bölgögtalan. A teher nagyobb, mint gondoltuk — mondá a vonatvezető. Igen nagyobb — Mezőhegyesen tünt ki, — mert kétezer ember helyett kétezer négy száz ember jött le. Négy-százan lopództak fél olyanok, kiket visszautasítottak. Ha J a n o megy, hogy maradna akkor P a l o otthon, ha mindjárt sánta is, nem muszáj azt a „p a n i s p á n”-nak észrevenni, hogy ő is leutazik. Ezer forintjába került az uradalomnak, hogy a ravaszul lelopózkodott népet

a kislelkűek közé, kik kétségbe esnek, nem is helyesli a pesszimistikus felfogást, hogy a protestantismus üres ábránd, melynek semmi valóság nem felel meg, de nem zarkóztatik el a tény elől, hogy az evangélikus szellem iránti lelkesedés csökkent. Az evangélikus egyház pedig az igazi felvilágosodásnak szolgálatában áll, a protestantismus az emberi mivelődés előmozdításában világtörténeti hivatással bír. Az ellentétben nagy a sürgős-forgás. A hatalmas püspök, a pápa, az egész világ vezetésére hiszi magát hivatva. A mi magyarországi klerumnak is nagy tevékenységet fejt ki. Minden nagy kérdésben tiszteletre méltó buzgalommal működik. Nálunk pedig úgy tűnik fel, mintha nagy kérdésünk nem is volna. Pedig van. A pesti egyház felügyelője rámutatott azokra. Ellenfeleink elfoglalják a tért mi ellenünk, kicsavarják a fegyvert, melylyel őseink harcoltak. Gyengék vagyunk. Ez nem erény, a szegénység nem érdem. Nem látszunk látni a harczot, mely eszméink ellen foly. Ha ki hal a protestans szellem, ha nem törekszünk vezérszerepre, akkor ne beszéljünk nagy hivatásunkról. — Erre rámutatott a fontosabb kérdésekre, melyekben az esperességi gyűlésnek határozni kell. A megnyitó beszéd után Áchim Ádám esperes olvas. Évi jelentését, melyből megértjük, hogy a békésmezei esperesség a legnagyobb magyarországi evangélikus esperesség 113898 lelket számlál. Ugy a megnyitó beszéd, valamint az esperesség egy évi életét egyes ismertető események egész terjedelmében a jegyző könyvbe felvételnél határozatott. A jövő évi esperességi gyűlés Orosházán fog megtartatni. Tiszti ügyészül a következő 6 évre Havári Dániel országgyűlési képviselő lett egyhangulag megválasztva. A felügyelő és esperes választására nézve megtörtént az intézkedés s ki lett a szavazat bontó bizottság küldve. Legnagyobb érdeklődést keltett a szarvasi főgymn. állami segélyező ének kérdése. A főiskolai tanács határozata erre nevezte, hogy évenkénti segélyt kérjen az esperesség a kormánytól. Áchim Ádám esperes aggályait fejezi ki ez ellen figyelmezteti a közgyűlést — mint az Egyetértés írja, — hogy az évi segély igénybevétele az autonómia veszélyeztetésével van kapcsolatban. Már pedig ebből engedni nem szabad. Ha időközben üttünk el az évi segélytől, megzavarunk az egyensúlyt gazdálkodásunkban. Alig van iskola, mely a segélyt ama nemét vette volna igénybe. — Jó hazafinak tartja ő is magát és nem politikai okok vezetik ezen nyilatkozatra, mert a kormány ellen nincs kifogása, de a kormány ne igyekezzék az egyház jogait csontkítani. Kötelesség állásánál s meggyőződésénél fogva ezt tenni, mert nem akadt ember, ki figyelmeztető szavát felemelje. — K e m é n y Mihály tanfelügyelő azok közé tartozik, a kik az autonómia iránti harczban némi részt vett, de masként fogja föl a mai viszonyokat. Nekünk felelős kormányunk van s nem képes feltenni a nemzetről, hogy engedné a kormányt oda jutni, hogy az autonómiát sértse. Miután az egyház községei nem képesek a középiskolát önállólag fontartani, s miután már is ottvagyunk, hogy számos iskolában 2-3 oly tanárt kell megtűnünk, a kik rég nyugdíjat érdemeltek volna s a kiknek helyén ideiglenes tanárokkal nem pótolhatjuk sokáig a hibákat ily fizetésekkel pedig rendes tanárokat nem fogunk kapni, oda juthatunk, hogy iskolánk nem állja meg a versenyt, ugyanezért figyelmeztet arra, miként a kormány részére fontartott jog alig terjed tovább 2-3

illetősége helyére vissza szállítsa. Ez eléggé jellemzi a felföldi népet.

A nép viselete egyszerű. Hétköznap fehérítetlen vastag vászonból varrt alsó nadrág és rövid ing, bocskor és fekete báránnyőr kucsma, ünnepnapon még fehér nemez posztóbol esinosan kivarrott nadrág és sötét kék posztóbol nagy mellény, elől sűrű gombsorokkal hátul kivarrott rózsákkal. A kucsma tetején felemelkedő bojt, vegyesen kék, veres, sárga fonalakból összealkotva. A bocskor helyét gyakran ünnepnapokon mindig a fehér rövidszáru, ékesen kivarrott nemez botos foglalja el. A nők hétköznap szinte egyszerű durva vászon szoknyában, ünnep nap lehetőleg finom fehér gyolcsban járnak. Legkedveltebb színök a veres, melylyel bőven felcizomázzák magokat. Végül megjegyezzük hogy maga a néplaj eléggé erős, szalás, esontos, de egyáltalán vére nem szép. Szép nőt csak igen elvétve láthatni. Mostani helyzete szerint ezen nép szárandó inséges állapotban teng, de bír mindazon feltételekkel melyek számára egy jobb jövőt biztosítani képesek. Főleg arra lenne utalva, hogy az erdők gazdag faanyagát egyesek feldolgozza. Abban rejlik az aranybánya, mely állapotát tetemesen javítaná. Ily nemes szempontból kell üdvözölnünk a zayugrózi állami műfáragó iskolát, mely ily irányban teljesít magasztos missziót! Bár lehetne valami hasonlót felbőlygő helyütt is felállítani, hogy hazánk éjszakai nyugati felvidékének népe hazafias szellemben napról napra miveltebbé lenne. Hisszük, hogy így is lesz!

MIHÁLYI JÓZSEF.

tanár kinevezésénél, s mivel állandó segélyként nem kaphatunk oly összeget, melynek 5—6000 frt lehetne évi kamatja, ő az évi segélyt óhajta, annál inkább, mert az esperesség 18 év előtt már ilyként nyilatkozott, Draskóczy Lajos vásárhelyi lelkész nem félti az autonómiát a kormánytól, mert törvény védi azt, még ha vállalkoznék is miniszter annak megsértésére. A kormány aligha van nagykedve ezen dologhoz, mert mindig rossz napja van, midőn pénzt kérnek tőle. A tanárok rossz fizetésére való figyelemmel az évi segélyt óhajta. B e n k a Gyula szarvasi tanár komoly megfontolás alapján tette indítványát az évi segély iránt és nem személyes érdekük vezette erre. Foglalkoztatva őt már az esperes ur által kifejtett nézet is de nem terelhetette el nézetétől. Az 1883-ik évi törvény külföldben is csak évi segélyhez nyújt alapot ezért e mellé csatolkozok. Székács József (Trautmannsdorf herczeg tiszteje) kifejti, hogy egyházunkat és iskolánkat gyanúba vették, hogy államellenes eszméket engednek kifejteni már ezért is alkalmat kell adnunk, hogy tekintsen be ügyünkbe a kormány s győződjék meg bárki a vádák igaztalanságáról. A közgyűlés további folyamán H. M. Vásárhely és Orosháza közt fenforgó vitás ügy az adókérdésre nézve egyelőre a statusquóban hagyatott. Csorvás leány gyülekezet anyasított, s több kisebb jelentőségű ügy lett elintézve.

Ujdonságok.

— **Lapunk mai számáért** a felelősséget a szerkesztő távollétében Moeskönyi József főgymn. tanár vállalja el.

— **Bangett.** Kedélyes vacsorára gyűlt össze f. hó 22-én a színházi előadás után a kaszinó több tagja a városunkban időző lovag dr. Kreszmárik János, boszniai kormányzósági titkár és Mehemed Hulusi effendi vendégek tiszteletére, kiket ő felsége Bosznianak és Herzegovinának a f. évi szept. hó 1-én Stockholmban tartandó nemzetközi kongresszuson való képviselőre küldött ki. A kedves összejevetelt több sikerült toaszt fűszerezte. Főt. Szirmay L. Árpád a magyar-török barátságot élte, mire Mehemed Hulusi effendi válszolt; mindkét köszöntőt dr. Kreszmárik János tolmácsolta. Dr. Fuksz Ede orvos németül üdvözölte török vendégünket, arra kerve, hogy e várost, melyben oly rövid idő alatt kivirta a becsülést és szeretetet, keresse föl a jövőben is; Mehemed Hulusi effendi bosnyák nyelven köszönte meg a szíves meghívást. Vendégeink f. hó 23-án utaztak tovább.

— **Uj óvoda.** Biztos forrásból értesülünk, hogy városunk szülőltje, Marcsék Etel k. a. ki ez évben nyert ovónői képesítést, magán óvoda felállításán fáradozik. A vállalatot csak helyeselni tudjuk, s a sikert is őszintén kívánjuk, mert az új óvoda lapunk által is több ízben hangoztatott. Hézagot pótol. Bizton reméljük, hogy így a régi, mint az új óvoda meg fog telni tudomány- és iá-tékszomjas kicsinyekkel.

— **Jegyző-választás.** Kondoroson f. hó 26-án hétfőn, fog a jegyzőválasztás lefolyni — Pályáznak ez állásra 13-an de egy-ketten már is visszavették folyamodványukat. Legtöbb kilatással bírnak. Petneházy Ferencz, Szírotka Elek és-ha jelölve Lesz Birány F.

— **A békés megyei ág. hitv. evang. esperesség** ez évi közgyűlése Nagylakon f. évi aug. 20 és 21 napjain folyt le. Zsilinszky Mihály esongrádmegyei főispán és esperességi felügyelő aug. 18-án Nagylakra érkezvén őt az időhözánál ünnepélyesen fogadták. — Augusztus 19. d. e. volt az esperességi iskolaszék ülése délután 6 órakor közgyűlési előértekezlet, 8 órakor pedig a közvacsora. Aug. 20. reggel 8 órakor a gyámintézeti isteni tiszteleten. Frint aradi v. lelkész tartott szónoklatot. Nyomban ezután következett a közgyűlés, Déli 1 órakor volt a közebed. délután a bizottságok tanácskozása. Aug. 21. reggel 8 órakor folytatódott a közgyűlés, mely déiben teljesen befejeződött.

— **Távozó tanár.** Sajnálatlaltal vesszük tudomásul, hogy lapunk egyik buzgó munkatársa Kemény Árpád, ki két éven át volt a főgymnasiumnál segédtanári minőségben alkalmazva, a tanárkar kötelekéből uengvált. — Helyének betöltése felett a főiskolai tanács fog dönteni. — Bárki lesz is utódja mi csak azt kívánjuk neki, hogy kollegáinak kivált ifjabb kollegáinak szeretetét oly mértékben nyerje meg, mint a távozó.

— **Halálhözás.** Fajdalom! megtörtént, mitől néhány hét alatt annyira feltűnt, mit bus lélekkal sejtettünk ugyan, de hinni nem szerettünk; Bencsik Elek szentandrási közgyám, ki hivatását lelkiismeretes ügybuzgalommal, kiváló szakértelemmel s példaadó pontossággal 12 éven át teljesítette nines többé. Bencsik Elek fajdalom meghalt! E megrázó esemény magdöbbsétt hatásal volt községünk összes lakosságára, mert tudta mindenki hogy kipótolhatlan a veszteség mely az ő halálával községünket érte. Igen! Bencsik Elek ki egyuttal a takarékpénztár pénztárnoka is volt, egyike volt azon ritka szép jellemeknek, hivatásukat teljes mértékben betölteni törekvő embereknek, kik életök minden idejét arra fordítják, hogy a reá bizottaknak hűen megfeleljek.

nek. Ő egy hivatros értelmében közgyám volt, kit teljes bizalommal radsággal kitartás törekvése az volt nap, mely szuzara ő is szív jóságá, tehetségeivel jó közéről ismert Mint ember a leg hivatásról, minde pintata finom, i ndenkinék osztá ism érték. Őt a bert, kívül szü társaságban össze aug. 21-én siri i jara dobant az s könyves szemü áltott közöttünk

— **Az ora**
Ez ünnepély fen tetgyúli hozzá — fogyatékaíró, az zött budai daítr ról mi már daítr el megemlékezni lapok hallgattak vasíró. Dalárdan tölt, akár a szat volna, s dicséreté nem is tette. Ez binek anyira tün kettő három is ol mérhető de mely jóval mögötte ma nézhetjük, ha m három darab, m ban a közönség meggyőzötte ű leszenie azon fo dalkarokhoz fűzö volna, ha a képz igazán szép éne szorgalmas önkép is, hogy a tagok

Világos egyedüli hat ben az ezek vizibetegség Az emb Warner tartozóinak Orvosok hatástalan n Ezeket Az aláb

Warner Safe családian is jó ere lyesen érestités is a

Kötelességen a miatt, hogy Warn teljesen kigyógyító kinokat állítottak ki, kezelő orvosok tehe

Örömmel ér tása van. Közszvény

Egy Békés gyógyítótan, s kit

Warner S f

Warner Saf

Warner Safe G

Mit tegyü

A szarvas te mar pusztú csak kis terüle annyira halad ran állithatjuk, egytől-egyig mi tünk eddig ism sítü ez átkozott

A védeke bizonyít minden nem igen szám Mit tegyü

nek. Ő egy hivatását helyesen felfogott, s azt a szószoros értelmében lelkiismeretes ügybuzgalommal betöltő közgyám volt, kinek gondjai alatt az egész község árvái teljes bizalommal nyugovának. Nagy szorgalommal, fáradsággal kitartással edzette ő lelkének erejét, s nemes törekvése az volt, hogy hivatásának megfelelően. Mint a nap, mely sugaraival áthatja a nagy mindenséget, úgy ő is szív jósága, példaadó becsületessége, lelke nemes tehetségeivel jótékonyan hatott azokra; kik őt közelről ismerték s kikkel érintkezésben állott. Mint ember a legtisztább fogalmakkal bírt az emberi hivatásról, mindenben felismerte az igazat a jogost, tapintata finom, ítélete részrehajlatlan volt, miért is mindenkinél osztatlan tisztelést bírt. Mi, kik közelről ismértük őt a buzgó közgyámat, a nemesen érző embert, kivel szinte jól esett lelkünknek, ha vele társaságban össze jöhettünk mély fájdalommal kísértük aug. 21-én siri nyugalomra. Midőn a sír röge koporsójára dobant az érzett veszteség felborult lelkünk s könyves szemmel mondtuk: „Isten veled! Legyen áldott közöttünk emléked! ZIH KÁROLY.

Az országos dalárnapély Szegeden
Ez ünnepély fejezől. erkölcsi, anyagi sikeréről, sőt — tegyük hozzá — sok részben alapítvány hangoztatott fogvatékairól, az első díjat nyert kolozsvári, s a mellőzött budai dalárdáról eleget beszéltek a napilapok. Ezekről mi már batran hallgathatunk, de nem mulaszthatjuk el megemlékezni arról a dalárdáról, melyről még a többi lapok hallgattak következetesen, t. i. a miénkéről, a szarvasi. Dalárdánk sokkal fiatalabb, semhogy akár a kötött, akár a szabad versenyre komolyan gondolhatott volna, s dícséretére legyen mondva az önismeret, ezt nem is tette. Ezzel azonban éppen nem óhajtok a többinek anyira tömjénezni, mintha közöttük nem lett volna kettő három is olyan, melyekkel a miénk nem csak összemérhető de melyeknek elbete is lehet. Természetesen ezek jóval mögötte maradnak a jobbaknak, s így megnyugvással nézhetjük, ha mégis díjat is vittek el előlünk. — Az a három darab, melyet a szarvasi dalkar a Stefania parkban a közönség osztatlan tetszése mellett zengett el meggyőzhette őt arról, hogy érdemes magát tovább fejleszteni azon fókig, melyen teljesen megfelel a vidéki dalkarokhoz fűzött igényeknek. Eppen azért nagy kár volna, ha a képzettebb, jobban is szervezett dalkarok igazán szép énekekből merített tapasztalatait további szorgalmas önképzés által nem érvényesítené. Hiszünk is, hogy a tagok sorában fölmerült elkedvetlenedés he-

A megjőző d e s h a t a i m a .

Világos bizonyítékok győzik meg a közönséget, hogy Warner Safe Cure-je az egyedüli hatásos szer ves- és májbaj, továbbá a vizeserek bajai ellen, nem különben az ezekből származó minden egyéb bajok, nevezetesen reumatizmus, köszvény, vizebetegettség és gyomorhajtás ellen.

Az emberiség legnagyobb része szenved e bajok egyikében.

Warner safe Cure-je kéznél van minden olyan családban, melynek kedves hozzátartozóinak egészsége.

Orvosok sikerrel alkalmazzák Warner Safe Cure-jét ott, a hol minden más szer hatástalan marad.

Ezreket gyógyított már ki Warner Safe Cure-je, s mindenki gyógyulhat általa.

Az alább közölt bizonyítványok és hálálkodó levelek minden kétséget kizárnak.

Bécs IV. Freihaus.
Indittatva érzem magamat, hogy minden szenvedőnek a legmeglehetőbb ajánlom Warner Safe Cure-jét. Ezt a szer mindenki bizalommal használhatja.
Hosszabb időn át májgyulladásban, epeköben, étvágytalanságban szenvedtem, fájdalmat éreztem a jobb oldalamon, s órák ki volt az életem.
Mialán minden más szer és a fűrókúra eredménytelen maradt, Warner Safe Cure-jét használtam s e szer hálá Istennek teljesen gyógyított.
Crandine, divatárúsnő, Szeged.

Bécs VII. Myrthengasse 6. sz.
Az igazsághoz híven bizonyítom, hogy Warner Safe Cure-je nekem rendkívül használt, Mialán minden más szer eredménytelen volt.
Elichar János, Szeged.

Warner Safe Cureje nekem nagyon használt.
Baross László, lelkes.

Warner Safe Cureje öt évig tartó gyomorhajtásból teljesen gyógyított.
Pigram, Csehország.
Národní Baruska, háztulajdonos.

Alulírott Warner Safe Cure-jét mindegyiknek a legmeglehetőbb ajánlom mint vérsztító szer, továbbá bőrfájás és szájbólég ellen mivel ez a szer elegendő betegekből teljesen gyógyított.
Kijevics Katalin

Warner Safe Cure-je kapható a „Salvator“ gyógyszerárban Pozsonyban, Török József gyógyszerárban Budapestben, s más gyógyszerárakban.

Közgazdaság,

Mit tegyünk a phylloxerával szemben?

A szarvasi és szilvási szőlőkben is megkezdte már pusztítását a phylloxera. Pusztítása ez időszakra csak kis területeken látható, elterjedése azonban már annyira haladt, hogy — ismerve szaporodását — bátran állíthatjuk, miszerint szőlőink néhány év múltával egytől-egyig mind ki fognak pusztulni ha csak, előtünk eddig ismeretlen valamivel előbb meg nem semmisíti ez átkozott bogarakat.

A védekezés ellenük hasztalan: legalább e mellett bizonyít minden eddigi kísérlet: arra a valamire pedig nem igen számolhatunk.

Mit tegyünk tehát?

lyet ad a lelkes munkának, kivált, ha a dalkar iránt többen is fognak érdeklődni, s így a még fogyatékos szőlőmunka új erővel frissülnek föl.

Felhívás. A szarvasi városi ipar- és kereskedelmi iskolában a rendes tanítás szeptember 15-én d. u. 2 órakor kezdődik ugyan, de az érdeklettek már most tisztelettel felhívjuk, hogy tanonczaiukat szept. 1. 8. és 15-ére kiűzött három nap valamelyikén d. e. 10-12-ig a Benkaféle iskolai teremben okvetlenül beírassák, mert a kik addig be nem íratkoznak, mulasztóknak fognak tekinteni s reájok a törvény szigora fog alkalmaztatni. Szarvason aug. 23. 1889. MIHALFI JÓZSEF, igazgató.

Sajtóhibák. A furdó levelekben több értelmezavaró hiba eszszott be azokat egyenkint mind utólagosan kijavítani nehéz is, felesleges is, azonban egyet kijavítás nélkül még sem lehet hagyni. A 2 ik levélben a s ét á k helyett, Kérjük ezt javítva olvasni.

Tévesztés. Tegnap az az f. hó 24-én este tűz ütött ki özv. Janovszky Jánosné istállójában. A tüzet — mely a szél miatt könnyen végtetessé válhatott volna, — sikerült elfojtani.

Színészet. Borsodi és társa színtársulata a lefolyt héten adott darabjaival is megmutatta, hogy a partolásra érdemes. — Jelleg nem szorítkozunk az előadott darabok szereplőinek részletes megírására, mert a több szerepek többé — kevésbé azok kezében voltak, kiknek jétékat közönségünk már eléggé ismeri. Nem hagyhatjuk azonban említés nélkül, hogy a „Nebántsvirág“ ban Deak minden igyekezete dacára sem tudta Sziklayt az őrmester szerepében feledtetni. Meg kell emlékeznünk „A fekete orvos“ drama előadásáról is és pedig a Veszprémi pár játéka miatt. E drama a megrázó jelenetek láncolata, tehát bő alkalom nyújt a tragikus szerepekre hivatott színészeknek a szenvedélyek minden árnyalatával rázni fel a néző érzelmeit. Veszprémi megmutatta, hogy e téren elemében van, kifogásolni való nála csak az, hogy ahol az indulat árja elragadja, ott megtagadja tőle a szolgálatot a hangterjedelem, ott összefolyó chaoszá lesz a beszéde. — E szerepét jól átdolgozta, csak a Bastille-ban kapott levél észrevérese alkalmával természetellenes a hirtelen kacagás. Veszpréminé méltó párja férjének, játéka, minden mozdulata a szerephez volt mérve. Már Kantai Teréz játéka nem mondhatunk ennyi jót, ő igen jó a hársirtos anyósok szerepében, de ugy látszik, igazí grófaót még nem sokat figyelt meg, legalább nem árulta el sem öltöztetést, sem modorával, a szenvedély kitörésében meg épen gyarló volt. — Krémernek — mint többnyire — színtelen volt játéka. Kövessy, s a többiek betöltötték kisebb szerepüket.

állóságot tanusítanak s melyik minő termőképessége bír: melyik volna jó nálunk alanynak s melyik direkt termőnek.

Különbö nem akarunk e tekintetben utmutatással szolgálni sem egyeseknek sem a községeknek, az a szakértők dolga. Mi csak azt akarjuk hangoztatni, hogy a phylloxera pusztításának ellensúlyozására tenni is kell már minél előbb, minél többet.

Egyesek kísérletei aránylag sokba kerülnek s nem keltenek annyi figyelmet, érdeklődést, mintha a község vinczellér által áll élére ez ügynek s nagyobb szabású területen tett kísérleteket ültetéssel oltással és direkt termeléssel.

A legtöbb szőlősgazda nem látja, nem érzi se nem hiszi a veszélyt mely a szőlőket veszélyezteti, annál kevésbé hajlandók az ilyenek előre beszerzeni és bajlódni amerikai szőlő veszők ki-értelezésével; néhány év múlva azonban sajnosan fogják tapasztalni mikép mennek tőkre a most még erős tőkék, s ha akkorra nem lesz diszlo községi szőlő iskola, melyből pótolhatják tőnkre silányított szőlőjüket, elkeseredésükben aligha fel nem hagynak a szőlő műveléssel.

Vidékünkön nagy területeken vannak szőlőskertek s kétségkívül értéket képviselnek és sok munkásnak egyedüli foglalatossága csak is a szőlőművelés, kik más dologgal foglalkozni nem akarnak, de talán nem is volnának képesek. A szőlőskertek elpusztítása vagy fenntartása nálunk tehát közgazdasági érdek, melyet figyelmen kívül hagyni oly nagy ártással lenne, mit később csak fokozott erővel, több költséggel leh tne — akkor is csak talán — helyre hozni.

Szükségnek látjuk azt is, hogy ott, hol a phylloxera pusztítása észrevehető, a tőkék kiirtassanak, s elégettessenek, hogy ez által is némileg gátolva s késleltetve legyen a phylloxera szaporodása s elterjedése.

Reméljük, hogy sorainkkal sikerül tévékenységre serkenteni azokat, kik hivatvák ez ügyben eljárni.

Felolós szerkesztő: Varga József.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, — hogy lakásomat s ügynökségi irodámat Beliczey ut., a takarékpénztár tulajdonát képező Sztricskay féle házba tettem által.

Egyszersmind bátor vagyok a P. T. gazdasz és földbirtokos uraknak a legújabb szerkezetű v e t ő g é p e k e t L a a k e f é l e színtelen legújabb szerkezetű 4-es v a s b o r o n á t , k e t t ő s e k é k e t s t b ajánlani, — a melyekből megtekintés végett készletben is tartok.

Ugyanott főgymn. tanulók lakásra és esetleg egész ellátásra is felvétetnek.

Tisztelettel
DOBOSFY BÉLA.

Központi szálloda

BUDAPESTEN, Kerepesi ut. és Rottenbiller-utca sarkán (a központi pályaudvar átellenében.)

Megnyitás augusztus hó 1-én.

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó közönség becses figyelmébe ajánlani ezen újonnan épült szállodát, mely minden igényt kielégítő és kényelmes modern berendezéssel, 70 szobával, fűdővel, villanyos világítással, személyfelhúzóval (lift) minden emeletre van ellátva s a legmérsékeltébb szobaáraink jegyzéke minden szobában ki van függesztve. Előnyös fekvésnél fogva a KÖZPONTI SZÁLLODA a legelőkelőbb közlekedési ponton van, a közúti vaspálya megálló helye előtt, minél fogva kocsis használata nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor, a város minden irányába pedig olcsó társas-kocsi közlekedés van. Ezenkívül szállodánk Budapest legelőkelőbb pontján fekszik, gyönyörű kilátással a városra nézve.

Midőn még kávéházunkat és vendéglőnket ajánljuk a t utazó közönség figyelmébe, előre is biztosítva tiszta jó italoknak és izes ételeknek gondos kiszolgáltatásáról, s igyekezni fogunk jó hírnevünket, melylyel mint vendéglősök bírnak, jövőre is t. vendégeink meglegedése által fenntartani Budapest, 1889 jul hó. Tisztelettel:

BUCHER és HÖLLRIGL,
szállodások.

Hirdetmény.

A szarvasi regale közbirtokosság részéről közhírré tétetik, miszerint az 1890 evi január 1-ől kezdődőleg hat évre a „Barány“, „Sas“, „Farkas“ vendéglők 1 évi szeptember 16 an délelőtt 8 órakor árverés után bérbe adnak.

Az árverés a közbirtokosság hivatalos helyiségében fog megtartatni, ugyanott az árverési feltételek bármikor megtekinthetők.

Szarvas, 1889 augusztus 24.

ELNÖKSÉG

Abba keil hagyni az európai szőlő fajok szaporítását és kísérleteket kell tenni amerikai szőlővel, még pedig több fele fajával. Többféle fajával azért, mert már eddig is tapasztaltatott hogy sok amerikai szőlő faj csak a neki megfelelő talajban képes ellentállni a phylloxerának; a neki nem megfelelő talajban lassan lassan ez is elveszti ellenálló képességét s a phylloxerától tőnkre silányul.

A legtöbb talajban eddig elvesztették ellentálló képességüket a Clinton, Taylor, Elvira, Vitis Solonis, Oihelló stb. Jól ellentállottak Herlemint, Jacques, Cimmingham, Violla Vitis rupestris. Tökéletesen ellentállott sa legrosszabb talajban sem veszlette el ellentálló képességét a Nador- Izabella.

Arra nézve kell tehát nekünk kísérletezni, hogy a felsorolt és még sok más fajta amerikai-szőlő közül melyek azok, melyek vidékünkön legnagyobb ellent-

Magyar gőzeséplőkészletek.

Előállítja, pontosan és olesón szállítja az

Első magyar gazdasági gépgyár
részvénytársulat ezélt

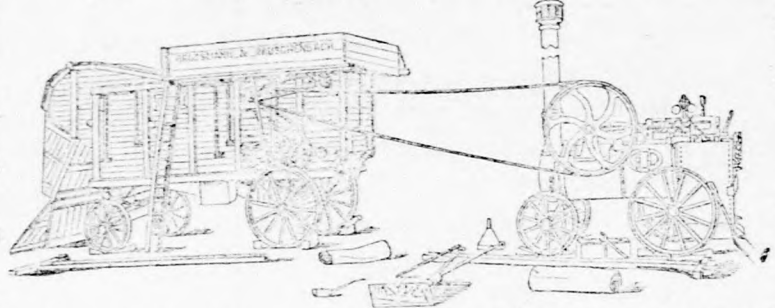
GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Gyar: Külső vácrí-út 7. **BUDAPEST** az osztr.-magy. Államvasp. indóházának megérk. kapu-jától 10 percznyi távolságra.

Különlegesség:

szab. szeges rendszerű gőzeséplőgépek
legújabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

Teljes jótállás.

Legújabb szerkezetben kivitelben.

3/4, 4 és (új) 6 lóerjű mozgonyokhoz és mozgonyokkal
Szénfűtésnél kell 200-250 300-350 kó. szén (fa aránylag) 14 óra a.
Szalmafűtésnél kell 5-7 5-7 kőve száma 100 kiesélt kévéndél
Cséplési képesség 5-7000 7-10000 középnyagú kőve 14 óra alatt
a magoknak legelőkeltebb kieséplése, kiűnő ti zútása és osztályozása mellett.

Verőléeres gőzeséplőgépek vaskeretrel
0, 6 s 10 lóerjű fa-, szén- és szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár
részvénytársulat ezélt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.

14-14

HIRDETÉS.

Katonai előkészítő iskola

Budapesten Deák Ferencz utca 14. sz.

Katonai előkészítő iskolában f. é. július

hóban újabb

egy éves önkéntesi tanulmányot

nyitok oly ifjak számára, kik középiskolát nem végeztek, felvételnél mint magántanulók és oda-baza tanulhatnak.

Október 1-től tényleg szolgáló egy éves önkéntesek teljes ellátásra felvételnél és kellő oktatásban részesülnek. Bővebb felvilágosítás programm által szerezhető.

Seregnyei Vilmos

igazgató.

7-10

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint f. hó 15. kezdve az összes rakományon levő czikkok árát leszállítottam és ezeket mélyen a bevásárlási áron alul eladom. Magamat a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlva maradtam teljes tisztelettel.

HAGYTER GUSZTAV.

12-12

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főheg. és ő fensége Milán szerb király

asztalán rendszer itallal szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is ép egy mint hazánkban általános a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-célokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulattal ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES**-forrás kutkezelőségéhez Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fúszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítóházi BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt ledoltságnak örövend.

Raktár Szarvason: Nyacsik Soma és Réthy Sándor uraknál.

Véletlen!

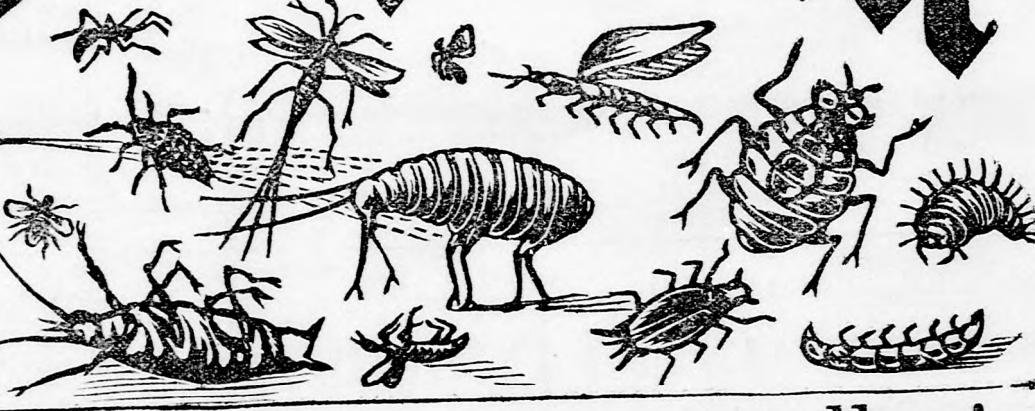
Az előhaladott évad és pénzsűke lehetővé tették nekem, hogy egy nagy gyárnak kendő készletét megvegyem; minél fogva azon helyzeben vagyok, hogy minden árbelőnek egy óriási nagy, vastag, meleg el nem pusztítható kendőt bűmlatos olesó aron, az az 1 ft 83 kr-ért szállíthatok. Ezen felette dívtos kendők a legjobb gyapjuból vannak szűrtében (három árnyalattal világos, közép és halványzürke) finom rojokkal ellátva, sötét széllel (bordüre); 175. cm. hosszúak és 175. cm. szélesek. Sieni kell a megrendeléssel, míg a készletben tart, mert ilyen alkalom nem kínálkozik többé. Megrendelések készpénz vagy utánvétellel történhetnek.

1000-szer nagyobbobba látható minden tárgy az ujonnan feltalált Csoda-Zsebmikroszkoppal minél fogva ez nélkülözhetlen minden kereskedő, tanító s tanulóknál, sőt szükséges és hasznos minden háztartásnál az ételek és italok megvizsgálása végett. Minden dob. egy próbatárggyal van ellátva és mindenik mellé azoknál egy lupe van mellékelve, mely rövidlátóknak olvasásnál rendkívül hasznos. Megrendelések készpénz vagy utánvétellel mellett eszközölhetők. Darabja csak 1 ft 50 kr.

U n i k u m! Az egészen ujonnan feltalált világító ingaóra, finom polturozott, üregek kerekded kerébe foglalva költő (Vecker) és jeladó készülékkel, két bronzirozott süllyal éspeten számmal [Zifferblatt], mely még sötét éjszaka is minden más világító szer nélkül is éleken világít, mint a hold; és ezen nélkülözhetlen órákerül csak 2 forint 75 kr-ba Minden megrendelt óra a tisztán elhez készített posta-ládékába csomagolattik és utánvétellel vagy az előlegesen beküldött összeg mellett a világ minden részébe szállittatik. 17-50 A szállítóház D. KLEKNER által Bécs, I. Postgasse 20

"Zacherlin"

legkitűnőbb óvszer valamennyi rovar ellen!

Ezen legújabb kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el lakásokban, konyhákban és vendéglőkben mindennemű férget, nemkülönben házellatainkon, istállóknak, növényeken, üvegházakban és kertekben.

Valódi minőségű „ZACHERLIN” csak: névalírás és védjegygyel ellátott eredeti palaczkokban árultatik. A mi nyitott papírosban meretik ki, az sohasem „ZACHERL”-féle különlegesség!

Kaphatók Szarvason: Nyacsik Soma, Réthy Sándor. Gyoma: Weidinger György, Madoy Ágoston. Mező-Berény: Piltz Márton, Urszinyi Sándor. Orosháza: Vandlik János, Palóczy Lajos, Posewitz Cornél. Kun Szt-Márton: Vágó és Társa. Szentes: Dobray Sándor. Török-Szt-Miklós: Külley Béla. 9-10

Nyomatott Szarvason, a kiadótulajdonos Szikes Antal könyvnyomdájában 1889.

Hatodi

ELŐFIZETÉS
Egész évre 5 ft
Félévre 2 ft
Negyedévre 1 ft
SZERKESZTŐ
Búza utca, 128
hova a lap szel-
sét illető közle-
kündendők
Kéziratok
adatnak v

Tudva
egylet kezdé
mives-iskola
A bizottság,
detett, meg
lázva lettek
lát felállítam
nekünk is h

Mi nem
egy nagyobb
iskolát kelle
hogy ez a
nem igen sz
csak egy kö
nek, mely a
kal inkább
nek, (Gyula
ha minden

mivelési sza
iskolát állít
földmives-
holdnyi ter
felső népisk
annak egy
szerzése m
tó feladat v
mellett nem

holnák kij
hogy a gy
vagy a po

— A
— A
A min
hintaszékbe
melyen elm
hoz szólva
gyadnan ak
könyv bec
kis márván
maradt, de
állapodott
mei az abl

Erre
zemből s
— A
nyom! —
— E
végződik:
— N
a regény
— E
megindita

— A
Nem érde
— E
— S
— U